

M.A (PUNJABI)
(ਸਮੈਸਟਰ-ਚੌਥਾ)

ਸੋਲ੍ਹਵਾਂ ਪਰਚਾ : ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ (1960 ਤੋਂ ਬਾਅਦ)

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100
ਬਾਹਰੀ ਮੁਲਾਂਕਣ: 70
ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ: 30
ਪਾਸ: 40%
ਕੈਡਿਟ: 4

ਉਦੇਸ਼:

ਇਸ ਕੋਰਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ- ਅਲੱਗ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਨਾਲ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਸੰਬੰਧੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ।

INSTRUCTIONS FOR THE PAPER SETTER/EXAMINER:

1. The syllabus prescribed should be strictly adhered to.
2. The question paper will consist of three sections: A, B, and C. Sections A and B will have four questions each from the respective sections of the syllabus and will carry 10 marks each. The candidates will attempt two questions from each section.
3. Section C will have fifteen short answer questions covering the entire syllabus. Each question will carry 3 marks. Candidates will attempt any 10 questions from this section.
4. The examiner shall give a clear instruction to the candidates to attempt questions only at one place and only once. Second or subsequent attempts, unless the earlier ones have been crossed out, shall not be evaluated.
5. The duration of each paper will be three hours.

INSTRUCTIONS FOR THE CANDIDATES:

Candidates are required to attempt any two questions each from the sections A, and B of the question paper, and any ten short answer questions from Section C. They have to attempt questions only at one place and only once. Second or subsequent attempts, unless the earlier ones have been crossed out, shall not be evaluated.

ਭਾਗ ਓ- ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ

੩.੧ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ : ਇਤਿਹਾਸ

੩.੨ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ : ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

ਭਾਗ ਅ- ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ-ਬਿਰਹਾ ਤੂੰ ਸੁਲਤਾਨ

ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ-ਬਿਰਹਾ ਤੂੰ ਸੁਲਤਾਨ: ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਈ ਅਧਿਐਨ
ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ-ਬਿਰਹਾ ਤੂੰ ਸੁਲਤਾਨ - ਅਧਿਐਨ ਦਿੱਸ਼ਟੀ

ਅ.੧ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ : ਲਫਜ਼ਾਂ ਦੀ ਦਰਗਾਹ

ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ : ਲਫਜ਼ਾਂ ਦੀ ਦਰਗਾਹ - ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਈ ਅਧਿਐਨ
ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ : ਲਫਜ਼ਾਂ ਦੀ ਦਰਗਾਹ - ਅਧਿਐਨ ਦਿੱਸ਼ਟੀ

ਅ.੨ ਪਾਸ਼ : ਸਾਡੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ

ਪਾਸ਼ : ਸਾਡੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ- ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਈ ਅਧਿਐਨ

ਪਾਸ਼ : ਸਾਡੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ- ਅਧਿਐਨ ਦਿੱਸ਼ਟੀ

ਭਾਗ-ਈ

ਭਾਗ ਉ.1, ਉ.2 ਅਤੇ ਅ.1 ਵਾਲੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ।

ਅੰਕ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੇਪਰ ਸੈਟਰ ਲਈ ਅੰਕ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੇਪਰ ਸੈਟਰ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਭਾਗ ਉ.1 ਵਿੱਚੋਂ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

2. ਭਾਗ ਉ.1 ਵਿੱਚੋਂ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ : ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ।

3. ਭਾਗ ਉ.2 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ : ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

4. ਭਾਗ ਉ.2 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ : ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪਾਂ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

5. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ ਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਰਣਾਤਮਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।

6. ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ-ਬਿਰਹਾ ਤੂੰ ਸੁਲਤਾਨ, ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ : ਲਫਜ਼ਾਂ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਅਤੇ ਪਾਸ਼ : ਸਾਡੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਵਹਾਰਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।

7. ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ- ਉ.1, ਉ.2 ਅਤੇ ਅ.1 ਵਾਲੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਉੱਤਰ ਦੇਣੇ ਹੋਣਗੇ।

ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ 30 ਅੰਕ

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਤਿੰਨ ਅਸਾਈਮੈਂਟਸ ਤਿਆਰ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਤਿੰਨੇ ਅਸਾਇਨਮੈਂਟਸ: ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ-ਬਿਰਹਾ ਤੂੰ ਸੁਲਤਾਨ, ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ : ਲਫਜ਼ਾਂ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਅਤੇ ਪਾਸ਼ : ਸਾਡੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਵਿਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਹੀ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਅਸਾਈਮੈਂਟਸ ਦੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫਾਇਲ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੋਣਗੇ।

ਸਹਾਇਕ ਪਾਠ-ਸਮੱਗਰੀ

ਖੋਜ-ਪੁਸਤਕਾਂ

ਲੇਖਕ	ਸਾਲ	ਸਿਰਲੇਖ	ਪਬਲਿਸ਼ਰ
ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ	2000	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਪਾਰਾਈ ਆਧਾਰ	ਗੁ.ਨਾ.ਦੇ.ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ
ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	1996	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ-ਰੂਪਾਕਾਰ	ਗੁ.ਨਾ.ਦੇ.ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ
ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ	2007	ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ	ਗੁ.ਨਾ.ਦੇ.ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ

ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੁਸਤਕਾਂ

ਲੇਖਕ	ਸਾਲ	ਸਿਰਲੇਖ	ਪਬਲਿਸ਼ਰ
ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ	1967	ਬਿਰਹਾ ਤੂੰ ਸੁਲਤਾਨ	ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ
ਪਾਸ	1975	ਸਾਡੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ	ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ